

ПРОТОКОЛ № 1

засідання басейнової ради середнього Дніпра

м. Черкаси

17 травня 2019 року, 11⁰⁰ год.

ГОЛОВУВАВ :

Максименко

Володимир Миколайович, голова басейнової ради середнього Дніпра

ПРИСУТНІ:

Члени басейнової ради за списком (додається)

Порядок денний:

1. Організаційні питання.
2. Розроблення Плану управління району річкового басейну Дніпра.
3. Перші результати розроблення екологічних проблем в басейні р.Рось.
4. Покращення стану водних екосистем урбанізованих територій м.Києва.
5. Міжнародні зобов'язання України по Протоколу «Про воду і здоров'я» та прогрес їх виконання.
6. Впровадження Нітратної директиви на Україні.
7. Виклик та загрози щодо прокладання водного шляху Е-40 Гданськ-Херсон.
8. Про відзначення свята «День Дніпра».

На початку засідання басейнової ради в м.Черкаси всіх привітали:

- Максименко В.М., голова басейнової ради середнього Дніпра;
- Тарасенко В.П., перший заступник голови Черкаської обласної ради
- Висоцький Т.М., перший заступник голови Черкаської обласної державної адміністрації.

СЛУХАЛИ:

1. Організаційні питання

ДОПОВІДАВ:

Максименко Володимир Миколайович, голова басейнової ради середнього Дніпра.

Щодо регламенту роботи чергового засідання басейнової ради.

Членами басейнової ради середнього Дніпра одноголосно прийняте рішення:

- для доповіді з основних питань – 15 хвилин;
- для обговорення – 2 хвилини.

Пропозиція голови басейнової ради:

- виключити зі складу членів басейнової ради середнього Дніпра - **Ковалю Віталія Володимировича**, колишнього першого заступника голови Черкаської облдержадміністрації, в зв'язку з зміною місця роботи і Положення про басейнову раду середнього Дніпра;
- розглянути нові кандидатури для включення до складу членів Басейнової ради середнього Дніпра відповідно вільних квот:

Висоцького Тараса Миколайовича, першого заступника голови Черкаської облдержадміністрації від органів місцевої виконавчої влади Черкаської області;

Ющука Олега Дмитровича, заступника начальника екологічної інспекції у Вінницькій області від органів місцевої виконавчої влади Вінницької області;

Манька Володимира Миколайовича, члена ОГО «Товариство меліораторів та водогосподарників Черкаської області» від громадських організацій Черкаської області;

Сенчі Євгена Віталійовича, начальника відділу техногенно-екологічної безпеки ТОВ «Енергія-1» від громадських організацій Черкаської області.

Голосуванням прийнято одноголосне рішення щодо включення даних осіб до членства у басейновій раді.

2. Перші результати розроблення Плану управління району річкового басейну Дніпра.

ДОПОВІЛА:

Оксана Коноваленко, національний представник проекту EUWI +Україні та консультант з управління водними ресурсами.

У 2014 році Україною була підписана Угода з Європейським Союзом, яка передбачала впровадження законодавства ЄС в галузі довкілля на території України, зокрема з питань досягнення доброї якості води та управління водними ресурсами. Загальні правила та стандарти базуються на шести Директивах: «Водної рамкової директиви», «Повеневої директиви», «Директиви про морську стратегію», «Директиви про міські стічні води», Директиву про питну воду» та «Нітратну директиву».

Для забезпечення вимог Водної рамкової директиви»:

- розроблений графік виконання заходів Директиви в Україні;
- проведена гармонізація законодавчої бази України;
- визначені одиниці гідрографічного районування території України;
- створені басейнові управління водних ресурсів з покладенням на них відповідних функцій;
- розпочата робота по розробленню Планів управління річковими басейнами, яка містить ряд заходів, які на даний час вже частково реалізовані (опис річкового басейну, визначення поверхневих та підземних вод, визначення основних антропогенних впливів на стан вод, визначення зон, які підлягають охороні);
- попереду проведення картографування системи моніторингу поверхневих та підземних вод, встановлення екологічних цілей, економічний аналіз водокористування, розробка програми заходів для досягнення доброго стану вод та затвердження у 2024 році Кабінетом Міністрів України Планів управління районами річкових басейнів.

3. Про шляхи вирішення екологічних проблем в басейні р.Рось.

ДОПОВІВ:

Бабій Петро Олександрович, начальник Регіонального офісу водних ресурсів р.Рось.

Річка Рось – одна з найбільших приток Дніпра. Водозбірний басейн річки розташований на території 22 адміністративних районах чотирьох областей України Київської, Вінницької, Житомирської та Черкаської.

Водокористувачі:

- господарсько-питні водозабори – 4 шт., забір води - 18,80 млн.м³; кількість населення – 500 тис.чоловік, забір води - 11,19млн.м³;
- промислові водозабори – 10 шт., забір води - 30,90млн.м³;
- сільське господарство – 14 водокористувачів, забір води – 3,50млн.м³;
- рибне господарство – 1250 водокористувачів, забір води –60млн.м³;
- гідроелектростанції – 10 шт.

В басейні р.Рось спостерігається:

- антропогенне навантаження та надмірна зарегульованість водоймами;
- малий ефективний обсяг регулювання стоку внаслідок замулення водосховищ – 20 млн.м³;
- наявність безхазяйних гідротехнічних споруд – 1700 шт.;
- недотримання водокористувачами режимів роботи водойм;
- проблеми з якістю води в річках внаслідок неякісної очистки господарсько-побутових стоків на очисних спорудах, внаслідок попадання поверхневих стоків в річки з відсутністю прибережних захисних смуг;
- відсутність централізованих мереж водовідведення та очистки в селах, селищах та містах;
- несанкціоновані скиди забруднених стоків в річки.

Розроблені заходи щодо покращення якості води та водності в басейні р.Рось для задоволення потреб водокористувачів:

- відновлення акумулюючої ємності водосховищ;
- реконструкція очисних каналізаційних споруд міст, селищ та сіл;
- реалізація проекту зменшення надмірної зарегульованості р.Рось водоймами.

4.Про покращення стану водних екосистем урбанізованих територій м. Києва.

ДОПОВІЛА:

Борисова Олександра Володимирівна, заступник начальника виконавчого органу Київської міської ради КП «Плесо».

Для покращення екологічного стану водних об'єктів в м.Києві, Київською міською радою прийняті рішення №46/6097 від 15.11.2018 «Про створення єдиної інформаційної бази водних об'єктів», яка передбачає створення електронного програмного модуля «Інформаційна база водних об'єктів м.Києва» та інформаційно-аналітичної системи «Управління водним господарством територіальної громади м.Києва» з відкритим доступом громадськості до інформації.

Комунальне підприємство «Плесо» при Київській міській раді забезпечує проведення заходів з охорони, утримання та експлуатації земель водного фонду в межах міста.

На виконання розпоряджень міської ради у 2018 році КП «Плесо» очолило роботу щодо здійснення проектних робіт «Реконструкція захисних споруд «Жуків острів», розчистка русла, благоустрій прибережної території для відновлення задовільного екологічного стану малої р.Коник в Голосіївському районі м.Києва», роботи по об'єкту «Розчистка та благоустрій озера «Алмазне» у Деснянському районі м.Києва (капітальний ремонт)», роботи по об'єкту «Розчистка та благоустрій озера Миколайчик у Голосіївському районі м.Києва (капітальний ремонт)».

Разом з цим є ряд питань, які потребують вирішення для забезпечення покращення якості води:

- неефективне управління водними ресурсами;
- незадовільна якість питної води;
- необхідність проведення будівництва, реконструкції і модернізації каналізаційних очисних споруд та очисних споруд дощової каналізації;
- посилення екологічного контролю за дотриманням чинного законодавства водокористувачами та користувачами земель водного фонду та інше.

5. Про міжнародні зобов'язання України по Протоколу «Про воду і здоров'я» та прогрес їх виконання.

ДОПОВІЛІА:

Цвєткова Ганна Максимівна, представник Всеукраїнської екологічної громадської організації «МАМА-86».

Україною були прийняті принципи водного врядування в процесі апроксимації Водної рамкової директиви ЄС та Протоколу «Вода і здоров'я» (далі Протокол).

Протокол – це перший в світі законодавчий акт, спрямований на боротьбу з смертями та хворобами, пов'язаними з неякісною водою, шляхом покращення управління водними ресурсами. Країна-сторона Протоколу бере на себе міжнародні зобов'язання щодо практичного забезпечення права на безпечну воду і умови санітарії:

1999 рік – Протокол підписаний Україною в Лондоні;

2003 рік – ратифікувала та затвердила План дій з впровадження;

2006 рік – створена Міжвідомча робоча група – основний механізм координації;

2008-2011 – розробка національних цільових показників України (далі НЦП),

проект технічної допомоги Норвегії 4

2011 – Мінприроди затвердило 15 НЦП до 10 областей Протоколу;

2010, 2013, 2016 – підготувала короткі доповіді щодо прогресу впровадження Протоколу в Україні;

2017-2018 – переглянула НЦП. Проект допомоги ЄЕК ООН в рамках проекту «ВІ ЄС+» 43 НЦП до 20 областей Протоколу;

24.04.2019 – Україна надіслала до Секретаріату 4а Національну коротку доповідь про виконання заходів.

В процесі аналізу звітування про Цілі Сталого Розвитку встановлено, що були впроваджені лише технічні та процедурні питання, але впровадження основних принципів водного врядування поки не було здійснено.

Підвищення результативності водного врядування досягається:

- чітким виділенням та розрізненням ролі та відповідальності за розробку водної політики, її впровадженням, оперативним управлінням, регулюванням та сприянням координації цих відповідальних органів;

- управлінням водою у відповідних масштабах в межах інтегрованих систем басейнового врядування, щоб відобразити місцеві умови та сприяти координації між різними масштабами;

- заохочуванням узгодженості політики шляхом ефективної міжгалузевої координації, особливо між політикою щодо води та навколишнього середовища, здоров'я, енергетики, сільського господарства, промисловості, територіального планування та землекористування.

6. Про впровадження Нітратної директиви на Україні.

ДОПОВІВ:

Амосов Михайло Ігоревич, експерт з екологізації Центру екологічних ініціатив «Екодія».

Нітратна директива - Директива ради 91/676/ЄЕС від 12.12.1991 року спрямована на захист вод від забруднення поверхневих та підземних вод, спричинене нітратами з сільськогосподарських джерел.

В межах Нітратної директиви визначаються поверхневі та підземні води, які піддаються забрудненню або мають ризики забруднення, а також уразливі зони кожного водного об'єкту.

Розробляються кодекси кращих методів ведення сільськогосподарських робіт для застосування аграріями на добровільній основі, а також Плани дій для їх обов'язкового впровадження аграріями у зонах, уразливих до забруднення нітратами. Плани повинні містити заходи з кодексів кращих методів ведення сільськогосподарських робіт, а також запроваджуються додаткові заходи метою яких є обмеження внесення в ґрунт мінеральних і органічних добрив, що містять азот.

Кожні чотири роки проводиться національний моніторинг та звітність.

7. Водний шлях E40 Гданськ-Херсон: загрози та виклики.

ДОПОВІВ: Веремійчик Георгій Костянтинович, експерт з питань змін клімату, голова ревізійної комісії Національного екологічного центру України (НЕЦУ) Морським інститутом м.Гданськ у Польщі було розроблено ТЕО щодо відновлення магістрального водного шляху E-40 на ділянці Дніпро-Вісла за підтримки Європейського Союзу. Маршрут довжиною 2268 км: по р.Вісла, р.Західний Буг до Тересполь (Польща), р.Муховець, Дніпро-Бузькому каналу, р.Піна та р. Прип'ять (Білорусь), р.Прип'ять в Чорнобильській зоні відчуження та р.Дніпро нижче за течією до м.Херсон.

Зацікавлені сторони:

- з боку Польщі - Міністерство інфраструктури і будівництва Польщі, Міністерство морського господарства і річкового судноплавства та Морський інститут у Гданську;
- з боку Білорусії – Міністерство транспорту і комунікацій, Республіканське унітарне експлуатаційне-будівельне підприємство «Дніпро-Бузькій водний шлях», Гомельський облвиконком;
- з боку України: Мінінфраструктури, Волинська, Одеська та Херсонська облдержадміністрації, Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області, компанія «НІБУЛОН».

Проект несе значні екологічні ризики, враховуючи проходження траси шляху через забруднену радіонуклідами зону відчуження. Під час проведення днопоглиблювальних робіт у руслі р.Прип'ять та у верхів'ї Київського водосховища відбудеться погіршення якості води через каламучення радіоактивних седиментів.

Експлуатація шляху Е-40 призведе до зростання водоспоживання з Дніпровсько-Бузького каналу у кілька разів, що спричинить зниження водності р.Прип'ять. Відповідно до Закону України проект має пройти процедуру оцінки впливу на довкілля. Станом на 03.03.2019 року процедура оцінки впливу на довкілля не розпочата.

Економічні ризики реалізації проекту: не проведений економічний аналіз втрат від порушення цінних торф'яних боліт, які сприяють пом'якшенню наслідків зміни клімату; охоронних природних територій в Білорусії і Україні та інвестиційних втрат.

Політичні ризики: Проект міжнародного водного шляху Е40 є несвоєчасним через повну залежність Республіки Білорусь від Росії – країни агресора.

Таким чином політичний та природоохоронний аспекти є головними для оцінки проекту водного шляху Е-40.

8. Про відзначення свята «День Дніпра».

ДОПОВІВ:

Урупа Микола Миколайович, начальник Басейнового управління водних ресурсів середнього Дніпра.

Відповідно до доручення Держводагентства, керівниками водогосподарських організацій, які належать до басейну р.Дніпро, розпочата робота з організації та проведення громадської, екологічної акції «День Дніпра-2019». Свято відбудеться 7 липня в день «Івана Купала» -традиційного східнослов'янського свята, яке відзначали вночі перед Івановим днем, пов'язане з літнім сонцестоянням.

До Дня Дніпра Держводагентство оголошує конкурс на тревел-фото «Дніпро-різноманітний».

Вирішили:

1. Внести зміни до складу членів басейнової ради середнього Дніпра:
 - виключити зі складу членів басейнової ради середнього Дніпра:

Ковалю Віталію Володимировичу, колишнього першого заступника голови Черкаської облдержадміністрації, в зв'язку з зміною місця роботи та Положення про басейнову раду середнього Дніпра;

- включити до складу басейнової ради новообраних членів,

Висоцького Тараса Миколайовича, першого заступника голови Черкаської облдержадміністрації;

Ющука Олега Дмитровича, заступника начальника екологічної інспекції у Вінницькій області;

Манька Володимира Миколайовича, члена ОГО «Товариство меліораторів та водогосподарників Черкаської області»;

Сенчу Євгена Віталійовича, начальника відділу техногенно-екологічної безпеки ТОВ «Енергія-1».

2. Відмітити, що на засіданні були обговорені актуальні питання щодо використання водних ресурсів, шляхи покращення їх якісного стану, результати проходження реформування водогосподарської галузі та прийняті відповідні рішення, зокрема з питань:

- **«Перші результати розроблення Плану управління району річкового басейну Дніпра**

Робота по розробці Плану управління району річкового басейну просувається відповідно до встановлених термінів. Водогосподарські організації Держводагентства за підтримкою міжнародних експертів успішно оволодівають досвідом Європейського Союзу в галузі управління водними ресурсами та досягнення доброї якості води, а також в процесі розробки ПУРБ вони залучаються до роботи з формування Плану управління району річковим басейном;

- **«Шляхи вирішення екологічних проблем в басейні р.Рось»**

Одобрити розроблені заходи щодо покращення якості води та водності в басейні р.Рось:

- відновлення проектної ємкості водосховищ;

- реконструкція та будівництво нових очисних каналізаційних споруд міст, селищ та сіл;

- реалізація проекту зменшення надмірної зарегульованості р.Рось водоймами.

Зважаючи на значні проблеми пов'язані з дефіцитом водності в басейні р.Рось та якісним станом поверхневих вод доцільно створити робочу групу з представників зацікавлених сторін кожної області та узгодити склад робочої групи на наступному засіданні.

- **«Покращення стану водних екосистем урбанізованих територій м. Києва»**
Інформацію прийняти до відома.

- **«Міжнародні зобов'язання України по Протоколу «Про воду і здоров'я» та прогрес їх виконання»**

Прийняти до відома та використання у практичній діяльності з метою сприяння покращення якості води.

- **«Впровадження Нітратної директиви на Україні»**

Прийняти до відома та використання у практичній діяльності.

- «Водний шлях Е40 Гданськ-Херсон: загрози та виклики»

Прийняти до відома та використання у практичній діяльності;

- «Про відзначення свята «День Дніпра»

Прийняти активну участь у проведенні громадської акції «День Дніпра».

3. Виконавчому секретарю басейнової ради середнього Дніпра забезпечити розсилку протоколу засідання басейнової ради середнього Дніпра від 17.05.2019р;

4. Чергове засідання басейнової ради середнього Дніпра провести у II півріччі 2019 року в жовтні місяці, місце проведення буде визначено пізніше.

5. Членам басейнової ради середнього Дніпра надати виконавчому секретарю Басейнової ради пропозиції щодо актуальних питань, які можуть бути висвітлені на наступній басейновій раді.

**Голова басейнової ради
середнього Дніпра**

В.Максименко